

Назив Суботом.
Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ за годи-
ну ф. 6, за по године ф. 3,
за четврт године ф. 1 и
50 новчића.
За АУСТРО-УГАРСКУ
за годину ф. 6, за по год.
ф. 3, за четврт године ф.
1 и 50 новчића.
За СРБИЈУ за годину
ф. 7, за друге земље ф. 5.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

НЕДЈЕЉНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаље се у
плаћеним писмима непо-
средно администрацији «Гл.
Црногораца» на Цетиње, а
може се и картом уплати-
тицом на пошту у Котор.
Доноси шаљу се уредништ-
ву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе неће
и на дуже вријеме мање.

ПРОГЛАС НАРОДУ ХЕРЦЕГОВАЧКОМЕ.

ХЕРЦЕГОВЦИ!

Вођен божјим провиђењем, позивом својим и моје мале, али слободне и храбре државице, братском љубављу према вама и жељом, да се народ српски ослободи и уједини, коју сам љубав и жељу од својих предака наслиједио и непрекидно напјкивао неговао, ја сам ушао у Херцеговину, да пресјечем ропске ланце, који вас вијековима стезаху.

Херцеговци! Ја сам увјерен, да тијем испуњавам и вашу највећу жељу. Ви сте ми вагда и сваком приликом давали увјеренја, да се у вапем мученичком животу држите јединога знаја у дан, када ћу доћи да вас ослободим иза турскога вашом слојном заједничком борбом противу силе турске.

Херцеговци! Ево је дошао тај радосни, и ако Бог да еретни дан за све нас, дан, када отпочиње борба наша, борба, којом ћете ослобођени бити.

Херцеговци! Јуначко прегнуће, слојни рад и послуш увјенчаће дјело наше успјехом. Ако Бог да, Херцеговина ће брзо слободна бити и ви ћете узживати слободу с којом се и наша браћа Црногорци увјек поносе. А ви сте је достојни, Херцеговци, и ти сте јунаци, који ћете дати свијету величанственијих примјера јуначке борбе и пожртвовања за слободу, као што сте вагда, а особито ову годину дана, како прегнусте витешки, те уздрмасте царевину турску и освојисте поштовања и наклоност свата образованага и слободољубивага свијета. У Херцеговини је од вагда живио цијел народ српскога, који ни за пет вијекова најужасније варварство уништити није могло. Од туда она лијена, значајна, за нас поносна, ријеч српска: Херцеговина свијет насели, а себе нерасели!

Херцеговци! неклоните вашијем јуначкијем духом ни за један часак. Бог је милостив и праведан, а света је ствар за коју се боримо. Ми ћемо бити побједници. Ја сам с вама, с вама је сваки Црногорац. Заједно ћемо дјелити сваку муку, живот и смрт!

За то напријед, Херцеговци! напријед заједно и за заставом црногорском, која је стари свједок небројених најславнијих побједа наших и највећих поразних турских.

Херцеговци! Ви сте под влашћу турском подносили печувено муке, које сам ја вагда у дубљини душе моје осјећао. Ипак слобода, у којој се данас налазите, не смије вас замијети на освету према браћи својој мухамеданској вјере. Ја жељим да дух братства и помишљивости завлада међу вама.

Херцеговци мухамеданске вјере! Све што овђе рекох вашој браћи Христове вјере важи потпуно и за вас. Вријеме када су ваши предци пријали вјеру Мухамедову и узживали особиту власт и господство, прошло је одавно. Мало по мало одузео вам је све то Османлија и тешки, самовољни притисак османлијски почели сте већ и ви јако осјећати. Да није дошао и за вас овај еретни час, и ви би сте још за мало постали раја османлијска исто као и Хришћани.

Мухамеданци! И ако сте друге вјере ви сте браћа наша, јер у жилама вашијем тече српска крв. За то ја долазим, да вас ослободим исто као и браћу нашу Хришћане. У ослобођеној Херцеговини ви ћете живјети слободно. Закон ће у њој за свакога један и једнак бити, а за све праведан. У вјеру нашу као у светињу неће нико тицати. Ја вам јемчим за то, а о правичности и љубави мојој према вама свиједоци су стотине једновијерника вашијех, који су у земљи мојој и код мене налазили вагда братскога дочека, помоћи и одликовања.

Ја вас позивам дакле Мухамеданци, да недижете оружја против своје једнокрвне браће Хришћана. Ако не можете већ да нас са вашом браћом Хришћанима заједно борити се против Османлије, нашега заједничкога непријатеља, ја вас позивам да сједите мирно. У томе случају са животом и имањем својим бићете сигурни од свакога нападаја и поворе. Ако неучините тако и ако ми свако племе и мјесто преко старјешина својих нејави своју мирољубивост и оданство своје, мени ће јако жао бити, али ћу морати с вама као с непријатељима поступати.

Ја не жељим и не надам се, да ће до тога доћи. Напротив очекујем, да ће доиста у народу херцеговачком, без разлике вјере, завладати право братство из којег ће се подићи и развити слобода и срећа његова.

Херцеговци! Као што је велико дјело, које смо отпочели, тако се и душевна величина поборника његових најбоље показује у њему. За то вас позивам Херцеговци и опет, исто као и Црногорце, да будете племени и великодушни у борби, и нарочито да позите неспоредимост границе сусједне царевине аустријске, која нам је пријатељска и поданика њенијех.

Херцеговци! Свиња вам довикујем: Ступајте слојно као браћа и одушевљено као еретни јунаци, којима је пало у дио, да сдружени с браћом Црногорцима, ослободите милу отачину своју, Херцеговину, богату ризницу славних успомена велике прошлости наше и дичну напјаницу народа српскога, ступајте под заставу моју!

Херцеговина мора слободна бити!

КЊАЗ НИКОЛА.

Цетиње, 26. Јуна.

За чим је сав народ српски толико уздицао, што је цијело Славенство жељело, чему се препорођени млади свијет веселио, а што су непријатељи српски до јучер као празну сањарију немијавали, то се је збило! Књаз Никола узнео је у Херцеговину, да јој поможе отрести се тешкога јарма турскога, да докопча њену дугу патњу и очигледну борбу, да сунце слободе српске и њу огрије.

На више доносимо прокламацију, коју је издао наш Свијетли Господар, ступивши на херцеговачко земљиште међу херцеговачком војском, која га је као Месију изгледала и као Господара свога дочекала. Великодушност према Херцеговцима мухамеданске вјере, што из ње дише, још ће више и живљих симпатија у изобр-женем свијету нашој ствари прибавити, а у самој Херцеговини опћенитију радост произвести.

Кад је прошлог лета букнула буна у Херцеговини велесиле узеше ствар у своје руке, признаше да је стање Хришћана у Турској неспосно и заузеле се да то стање поправе са реформама.

Све што год су велесиле тражиле порта је обешала, ал' баш кад су се очекивали плодови тих обешања, посред највећег града турског у Јевропи иза Цариграда, у Солуну, турско бјеснило напаја се мученичком крвљу француског и немачког консула.

Порта даје задовољштинне увријеђенима, води истраге, казни кривце, а у крилу њеном плодови истога корјена сазријевају и једињем даном Абдул Азис са престола збачен лежи удављен.

Ови догађаји осујетише сав рад велесила око побољшања стања Хришћана у Турској и около умирења Херцеговине, и ако је до сада ко год обмашивао себе или друге вјером у могућност остварења реформа у корист Хришћана те корак влада, већ се морао увјерити да није могуће никако намирити владу Исламизма са захтјевима Хришћанства и најмање са духом времена. И најснисходителнији морали су ућутити и Турску њеној судбини напустити.

Ту се Србија и Црна Гора нађоше одријешенијех рука, и куд их је позивала велика прошлост српска, света косовска, и очигледни вапјаји раје мучене; куд их је упућивало великоначело народности и најсветије право Богом дано им, право самообране, — јер је сатирање српскога народа у Турској и њих сатирало, јер се она крв мученичка пролијевала од њихове крви, јер су Босна, Херцеговина, Стара и Нова Србија и Црна Гора удови једнога тијела, — похиташе и већ се почела крв српска пролијевати у одсудином боју.

Бог велики који је Немањи I. на помоћи био да сакупи раздробљено комаће народа српскога у државу моћну и угледну; који је Душана силом онасао да се побједоносни боријаци његови вију од Драве до јадранског, етејетог и црног мора; који је закриљавао Црну Гору и с њом спасао велику мисао независности српске; који је Карађорђа испунио духом и Милоша мудрошћу те Србија данас постоји богата и снажна: неће ни данас напустити свој вјерни народ српски; његово се милостиво око неће с нас дизати, а његови велики светитељи српски сапутници су војске наше, они је неће остављати, они ће је до коначне побједе предводити.

Ово је тврда вјера наша која истиче из праведности овога рата и свестости сврхе његове.

Са бојнога поља.

Овај стубац отварамо са добријем новинама. Као што смо у изванредном датку за последњи број нашега листа не објавили читаоце већ образовали, Јуна отпочела је српска војска на реку нападати. Пукотиник Милутић са једном прве алексиначке бригаде бој је почео и непријатеља потукао и заузео меницу и Дудулаћ. Исти дан је капетан Павле Ђорђевић стоговима заузео више Тополице.

21. Јуна генерал Чернајевић заузео је го утврђени кладац стаци турски на Бањој Глави. Турци се бранише очајнички више батерија. Бој је трајао три сата. Приликом побједоносне оставио савој стаци и коње. Исти дан је генерал Амнић прешао Дрину. До Бјелине сузбавије Турке чаркањем а пред Бјелином вори се жестока ватра. Срби заузеше више дио вароши и шест Турака заробили.

Пит је опсађен.

23. Јуна кнез Никола с војском стаци је у Бањалуку и на Црном куку састао с војском херцеговачком и дијелом црногорске војске из Брда и Дробињака. Ту је вјетли кнез издао прокламацију, коју доносимо на челу листа; а преосвештени митрополит Иларион благословио барјаке и јесу. Херцеговцима је раздјељено ново ујале и муниција.

25. Јуна зором Његова Свјетлост енула је са свом војском у Гацко, где непријатељ унапичен.

Исти дан г. Бошко Петровић стигао је у шере и на Стијени се улогорио. У пут прегледао војску и одредио да се батаријски делови и пешаке улогоре на икоте, са западне стране према Подгорици а загарачки и комански и други лешички батаљони на Рашној Глави са вада према Спужу. Баталјони пилерски, ртишчки и бритопожички улогорили су у главном стаци на Стијени.

За бој заграњичких Куча са Турма дознајемо да је пало мртвијех 15 њих, Турака Подгоричана 22 и по батарија пизама. Бој се замјетно око подне трајао је до сунчаног захода. Уј је востовало само пет стотина Куча. Изход ове ке велико је одушевљење међу свијем чинама пронашло. И Кучи су примили но оружје.

Преглед новина.

На «Заставином» видовданског чланка цимо шљедеће:

«Пруски листови најављују, да ће уеија чврсто стајати уз Русију, али у ијој предности и вјери: да Русија не ла на то, да заузме Босфор и Цариград. д тим условом Пруско-Немачка бити ће Русију и онда, ако би ова у поткојај пала, да самим мачем заштити Србију и ну Гору од Турке и њених потајних пријатеља. Помоћ пруска, или и сам наон Русије на њу, била би довољна прову остале Јевропе. Кад се Пруско-Немачкој тада свиди, или кад Русија није дра била у своје пријеме унапјед од Пруе условити, да јој приступи камију и куч камију — Босфор и Цариград, то би геија, која је сама томе крива, сад за убав и у интересу лакше ослобођења брае своје могла и требала одгодити своју новану жељу и оправдану тежњу на угу агодије вријеме, кад Пруска опет тјеснац какав или Јевропа у забучу до а сад да се задовољи са тим, да ће за ену тог привременог самопреторена оигурати себи помоћ Пруско-Немачке за ентвалтно — не дао Бог потребно — за тићење еродних племена, који јој нијесу неће бити такмаци, него прије стражари еверним и јужним Славенима заједниче камије.

Кад се оно Србија пријед 500 год. а дачашњи дан еударила са Муратом I. ије јој нико од јевропских држава и нароа у помоћ притекао. Можда се није предјала опасност која Јевропи од Турака прити; — Рим-пана којије, у оно вријеме јевропом кретао, наао се, да ће пријед дои а докатоличева Срба, Бугара и Грка, ко их најпре Турци прегазе, на онда их ашина крстачка војска ослободи. Мађари адали су се тиме такође путем лакше дои до освојења српских земаља, као што а показао и покушај за времена Ђурића ранковића.

Но пана мјесто тога доби реформаију у средини и на западном сјеверу Јевропе, а Угарску је такође застигло Коно, и то не славно, него срамно — на охачу. И ослобођења остала је за свача привезана за — немачки казук.

Чудо! као онда, тако и сад једино у пана, и Мађари, и — додаци — још Чин-футу противни ослобођењу хришћане-

них народа од Турака, пана је први поздравно Мурата петого а одвојач Мађара и Чин-фута видимо из њихог поступка на пољу политике и пресе. За паних благослобо слабо маринетички православи хришћани, а и мађарско-чин-футска одмоћ неће им паудити — али помишљају ли паних уставни еутрађани, да исти узроци могу имати исте посљедице, ма и у другом виду, или са друге стране?

«Дача: Цитунг» рече: да су Мађари за то непријатељи Србији, што су Срби у Угарској у оној опозицији противу мађарства. Ми држимо, да се може и обратом казати: да су Срби у Угарској баш с тога дошли у опору опозицију, што су се освједочили, да су мађарски државници — без разлике политичке боје — себи уеселили у главу, да би и поред кајмиришких Срба с ове стране, за њих опасна била јака српска држава на истоку, па по томе и ујединење младе и старе Србије, Босне, Херцеговине, и Црне Горе. Ево пештакски листови — и то скоро једини у свијету — и данас трубе: да резултат и саме побјед Србије над Турском не смије бити ујединење Босне са Србијом.

Бадава су Срби и српски посланици од првог херцеговачког устанка и на уг. сабору и друге наваично умјеравали се у тову, и такту свога ма и опозиционог државца, само да би етејој браћи с оне стране олакшали подској, и да би поравнали пут симпатичнијој спољашњој политици мађ. државника, која би без сумње и на унутрашње одношаје била од уплива и посљедица. Бадава „Sint aut sint aut sint“ — «нека су какви су или нека их нема» тоје девица паније еутрађана, који су у доба Мурата петого сирам Србије и Српства пети остали, што и у доба Мурата I.

И тако је суђено, да Српство за вријеме Мурата петого окуша млађашу снагу своју противу Турке.

Симпатије јевропских народа, изузимајући аустро-мађарског, стоје на страни српског и осталог хришћанског народа на истоку. Званична Јевропа парализује се с Русијом с једне с Инглешком, с друге стране на челу.

У каквом по Србију и Црну Гору неагодном случају и хтјети и моратиће Русија ове, а Пруско-Немачка Русију заклопити.

И тако је петогодишњи Видовдан од времена кнез-Лазаревога зацарјења овануо под добрим ведрим ауспонијама за српски народ, и за његово ново, као што се тврдо уадамо, еретино Косово!

«Голос» на питање оће ли бити рата? овако одговара, закључујући један дуги чланак: «Ако је на тај начин утврђен савез између Русије, Аустрије, и Немачке; ако је Француска и Италија пристаја јавно уз три савезне државе; ако се најпослије и сама Инглешка одриче садашње нове турске владе и сумња у доброту турских реформа; ми питамо: еким и против кога има Русија војевати? При тијесном савезу с Аустријом и Немачком, при некреном споразумљењу са Француском и Италијом, напонијетку при бољему разумјевању од стране Инглешке, да немају никакве цијели нене демонстрације и да су неоснована њена подозрења, Русији неостаје војевати него са Турцима. Међутим сви захтјеви наше владе од порте на корист хришћана, проиходили су у споразумљењу свијех осталијех држава, које су подписале парижки трактат од 1856 г., и зато неутлажење ових захтјева толико захтјева толико би Русију уврједило, колико остале пет великих сила. А у опће не би ли чудно било да Русија зарати са Турском и то за вријеме Мурата петого и Мидхад-паше?

«На основу свијех ових обзира ми мислимо, да је узпркос панијех несмиштености и њиховог ратоборног жара, мир неопходан свој Јевропи и Русији, и при садашњем околностима нема никаквог основа уј сумњати. Ако пак догађаји на балканском полуострову приме озбиљнији обрт; ако букне рат између Србије и Турке — и тада може се надати да мир између јевропских сила неће бити нарушен.»

Исти лист до сада најмилосрднији у Русију у другом броју овако се изражава:

«Сад јасно виде и паних непријатељи да се Русија вазда трудила, да одржи мир и да није имала скривених мисли, што се петога тиче. И сама, према нама непријатељски расположења штампа приписује нашем монарху у заслугу, што је морално упаливено у Београду, да се Србија уздржи од рата. Сад је пак тај положај дотукао Русију и руском монарху. Ми и не можемо више играти улогу посредника ми-

р. Каскоје Инглешка Турцима и осталим 300.000 фунт. штерлинга, оружја и муниције то и Србија има права, да пође противу Турке, те да се једином моралним, природним путем рјеша то питање, које је до сад Јевропи толике брине задавало. Сад је Јевропи намјешена улога Бевера, нека гледа, да ли ће побједити славенско јунаштво или источна млатавост, да ли идеја Хришћанства или варварства. Што се Русије тиче, то нејерујемо, да би и једног човјека било у нашој земљи, који би равнодушно могао бити према тој борби за слободу наше браће. Русија ће неко вријеме мирно гледати ту борбу, али неће никада тако далеко ићи, да доувети да јој еродна племена на Балкану у борби подлетну, ма се због тога сва Јевропа у пламен разбуктала. Како се буде дирало у интересе наше на истоку, то ћемо их знати да бранимо са достојанством једне велесиле; онда ћемо дати прилике ономе, у чијем се мзгу врже, да Русија постоји само на хартији, да се увјери, да моћ Русије није само слика фантазије.»

ЦЕТИЊЕ, 27. Јуна. — У прошли четвртак добили смо из Новог Сада шљедећи бројав од 23. о. м.: «Јутрос зором у три сата и по саборскога посланика дра Милетића државни тужилац одвео у тамницу, за тим доиструка судска комисија преметала српску штампарују, просторије редакције «Заставе» и Милетићев стан.»

Ова вјест најнемилиј је утисак међу нама пронашла. Какав је злочин Милетић учинио, да га мађарски власници поћу из крила породице зграбе и у тамници баце, и да имунитет посланички под поге ставе, није нам још познато, али се предомисљамо да ће тај злочин бити жарка љубав, којом Милетић цијели српски народ обухваћа. Да је Милетић члан којег другог парламента јевропског, ми би смо се надали да ће га одма од владе на слободу замекати, али се од Мађара томе не можемо надати. Тако је остављен својој невности и мирној савјести које ћета бранити и крјенити докле суд разабере истину од лажи и потварања.

— Можемо панијем поштованијем читаоцима објавити да ће наш лист оделе доносити редовне оригиналне најјеститје са бојништа; за овај број видимо на једног пријатељског писма из логора с Црног Кука шљедећу цртицу: «Ми смо овје сви добро, здраво и весело. Господар се налази у најбољем здрављу и расположењу. У садашњем логору нашем влада најнећа живост. Војска једнако придолази. Црногорска је већ сва дошла. Херцеговачке има преко пет хиљада, ма још једнако долази. Да је видиш како је одушевљена проплакао би од радости. Кнез их једнако обилази и уређује. Вечерас је именовао неке војводама. Такође и Нека.»

Новије.

— Близу Варне находи се 800 усташа, 3000 заузеше јаке положаје у брдима код Шјумле, а друге 6000 заузимљу неприступне тјеснаце око Габрова и Триова. Зјерско свјершество што Турци извршују на мирне Бугаре подиже сву Бугарску на очајнички отпор. Гласа се да су у Клисури Турци заклали у школи преко стотину невинне дјеце. Бугари су врло слабо наоружани, с тога немогу напади непријатеља док им која рука помоћница потребита ерствна непузи. Неки Далматинац Колудровић, капетан на дунавским лађама предао је Турцима у Видину два млада Бугарина, који су били одмах објешени. Стратимировић иде у Бугарску.

— «Имера» доноси шљедећи извод ратног прогласа кнеза Милана: Пошто није могла порта за годину дана утврдити ред у Босни и Херцеговини, ја заповједам мојој војсци да то учини. Препоручам да се штеде Мухамеданци ненаоружани као једнокрвна браћа; да се само наоружани нападају. С нама је Црна Гора са њенијем витешвијем кназом и мојијем братом; с нама су соколови херцеговачки и многотрпна браћа наша Бошњаци; ериједи народ бугарски чека нас а ја се уздам да славни потомци Темистоклеси и Бочарисови неће иза нас дуго изостати. Ајмо дакле јунаци у име боље, праведнога оца свију народа, у име права, слободе и просвјете.

— Из Берлина бројављају «Тајмсу»: У колико се тврди ово је српски план ратовања: Генерал Чернајевић, заповједник алексиначке војске напаће Турке на ишњијем поданама. Генерал Зах заповједник јужно-западне војске са двадесет и двије хиљаде људи продријеће у Стару

Србију и радиће да се састави са црногорском војском у Призрену.

— Такође из Берлина бројављају «Дели Пусу» да се држи успркос критичноме положају, да ће се рат локализовати и на да се да ће се утврдити споразумљење између Русије и Инглешке.

— На Петрограда бројављају да ће се одстацаз Ал-Ксанцо и цар Франц Јосиф састати у Рахштату.

— Из Брисела се бројавља да руски «Нор» тврди, да су се три царевине договориле држати се према црногорско-српско-турском рату апсолутно неутралне; али ова неутралност да незначителну равнодушност: Јевропа ће вазда душка бити да заустави оно ратовање које би се пародило у дивље истребљивање.

— На Александрије «Имера» бројављају да је порта некала трупа од Кедиве.

— Бечки «Т. Влэд» донаје из званичног турског извора да турска војска у Босни и Херцеговини броји 32.000 људи; на српској границима 48.517, надијељење у три корна, који се налазе у Видину, Питу и Новом Пазару. У горњој Арбанији има 11.517 људи, у Цариграду само 10.000 а на Крети 7000! По свој царевини скупа под оружјем 206.000 људи.

— По неким новинским гласовима била би велика руска војска на Пруту.

— О држању француске републике у српско-турском рату најновији бројав из Париза доноси, да ће француска дипломатија узети на себе посредовање између Русије и Инглешке у корист мира, а орган ерлсманста пише да у случају рата између Русије и Инглешке Француска мора неутрална остати, као што су обје државе год. 1870 учинеле.

За фонд еиј пога Рака Мрваљевића из Бјелица стигли су ови прилози:

Г. П. Марин из Трета у два пута 65 ф. а. вр., Срби из Карсона Сити у Вирџинији у Америци: Г. г. браћа Нобили тал. 6 и 50 ш., Ђуро и Митар Грегорић тал. 6, Шинро Франишевић т. 2 и 50 ш., Т. Суботић тал. 5, Јово Маркишевић т. 1, Ђуро Замбелит т. 5, Никола Анђуст т. 2 и 50 ш., Илија Лукеит т. 2 и 50, М. Вуковић т. 5, Андрија Суботић т. 3, Иво М. Зеновић т. 3, Мио Вукановић т. 5, Марко Медит т. 10, Цовак Милиновић т. 2 и 50 ш., Јоко Цоваконић т. 5, Браћа Радовић т. 10, Петар Рађеновић т. 2 и 50 ш., Томо Вламенић т. 2, Крето Лукеит т. 2, Милош Перазић т. 5, Јоко Лучић тал. 5, Илија Франишевић т. 5, Никола Чупић тал. 2 и 50 ш., Никола Главић т. 2 и 50 ш., Казимиро Антоноли т. 2, Јован Бечит т. 1, Петар Љ. Вукановић т. 5, Јово Милетић т. 5, Крето Миљенић т. 5, Саво Петровић т. 2, Никола Гуњина т. 5, Милан Платонац т. 2, С. Дабовић т. 1, М. Памучина т. 1, Ј. и М. Грегорић т. 3 и 50 ш., В. Мартиновић т. 2, Бошко и Јефто Ивковић т. 10, Андрија Дабовић т. 2, Васо Медиговић т. 2, Саво Вуковић т. 2, Илија и Ђуро Перазић т. 5, Свега 159 талијера и 65 пош.

Браћи приложницама најављујемо овијем најтоплију захвалност.

Цетиње, 28. Јуна 1876.

Друштво «Црвени крст».

ТЕЛЕГРАМ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

БНОГРАД, 25. Јуна. — Зах прешао јучер (т. ј. у четвртак) границу на Јавору. Сукоб с Турцима био страшан. Бој трајао шест сати. Обје стране имају доста рањеника. Остали на позицијама.

Чолак-Антић прешао Рашку; послје упорног крвавог боја Турке ишћерао из положаја, порушио карауле на рашкој Борији и Голици; очистио сву чачанску нахију до Новог Пазара. Турци побјегоше у Нови Пазар. Одушевљење свуда велико.